

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 13

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 26 aprilie 2024, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 5
TOTAL DECIZII ADOPTATE: 14
DECIZII ANEXATE: 113-126

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

MEMBRII ABSENȚI: Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

INVITAȚI: Victoria FURTUNĂ (petiționară), Vasili DERMENJI (directorul „TV-Găgăuzia”), Valentina KOROLEAK (redactor-șef „TV-Găgăuzia”), Tatiana STAVILOVA (redactor „TV-Găgăuzia”), Alexandr DIULGHER (deputat Adunarea Populară din Găgăuzia), Iaroslav BULGARU („TV-Găgăuzia”), Oleg CRISTAL (reprezentantul „General Media Group Corp” SRL), Andrei OȚEL (reprezentant PP MAN), Alexei VIZDAN (petiționar).

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

- Solicitare din partea DLF de a exclude de pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 64 din 01 martie 2024;*
- Solicitare din partea DACD de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la prelungirea termenului de examinare a petițiilor din partea dlui Sergiu Ianciuș și „Content Media” SRL;*
- Solicitare din partea SJ de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la avizarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la Consiliul Național Coordonator în domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței Împotriva Femeilor și Violenței în Familie.*

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

- 1) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării din partea dnei Victoria Furtună
Raportor: Tonu Silvia, controlor de stat principal DCSMA
- 2) Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 36 din 09 februarie 2024

Raportor: Oprea Nadejda, controlor de stat superior DCSMA

3) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a petiției primarului general al mun. Chișinău, Ion Ceban

Raportor: Pleșca Vasile, controlor de stat principal DCSMA

4) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”, ca urmare a petiției dlui Dumitru Pavel

Raportor: Antocian Alexandru, controlor de stat superior DCSMA

5) Cu privire la examinarea petiției din partea lui Alexei Vizdan și Ion Țărnă

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

6) Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră pentru anul 2023

Raportor: Covaci Ecaterina, consultant superior DLF

7) Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „GENERAL MEDIA GROUP CORP” SRL

Raportor: Martin Sergiu, șef DLF

8) Cu privire la examinarea cererilor de eliberare a licențelor de emisie „MEDIA SCOUPE” SRL pentru serviciile media audiovizuale de televiziune „Next TV” și „Premiera TV”

Raportor: Martin Sergiu, șef DLF

9) Cu privire la examinarea cererilor de reperfectare a autorizațiilor de retransmisiune eliberate „CATV-NET PLUS” SRL și „ALIANȚA-TV” SRL

Raportor: Canțer Tatiana, controlor de stat principal DACD

10) Cu privire la prelungirea termenului de examinare a petițiilor din partea dlui Sergiu Ianciu și „Content Media” SRL

Raportor: Canțer Tatiana, controlor de stat principal DACD

11) Referitor la examinarea Raportului cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023

Raportor: Lucinscaia Svetlana, șef SF

12) Cu privire la inițierea consultărilor publice asupra proiectului deciziei de modificare a Metodologiei de monitorizare a furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, aprobată prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 29/180 din 09 noiembrie 2018

Raportor: Chițanu Grigore, șef SJ

13) Cu privire la examinarea Raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova în trimestrul I al anului 2024

Raportor: Guțu Lilia, șef SPP

14) Cu privire la avizarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la Consiliul Național Coordonator în domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței Împotriva Femeilor și Violenței în Familie

Raportor: Mașaev Maria, consultant principal SJ

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată.

1. S-a examinat: Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a sesizării din partea dnei Victoria Furtună

A raportat: Tonu Silvia

Raportul DCSMA se anexează.

A fost audiată: Victoria FURTUNĂ, petiționară

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări către Victoria FURTUNĂ, petiționară:

E. RÎBCA: Ați renunțat, continuați procesul în instanța de judecată?

PETIȚIONARĂ: Cererea este în instanța de judecată.

E. RÎBCA: În ce se manifestă atingerea adusă securității statului?

PETIȚIONARĂ: Luând în considerație că în emisie directă jurnalistul își permite să denigreze flagrant o persoană cu funcție de demnitate publică, fără a avea probe, o instituție de stat care contribuie la înfăptuirea justiției, astfel cetățeanul Republicii Moldova nu mai are speranță la o justiție echitabilă, ceea ce ar percepe drept o posibilitate de a ieși public, de a incita și alte persoane vizavi de organul Procuraturii și justiției. De aceea, eu consider că aceasta este o încălcare flagrantă a Codului de etică, a Codului Consiliului Audiovizualului. Un jurnalist are drept scop de a informa, de a formula o opinie publică și nicidecum de a denigra sau a acționa în interesul unei persoane, unui grup de persoane sau a unui stat străin. El trebuie să formuleze o ideologie națională și nu străină. Deci, denigrându-mă în halul dat, acesta vrea să arate că procurorii din Republica Moldova care activează în organele Procuraturii sunt niște criminali. De aceea ar urma să vină și alți procurori de peste hotare pentru a-și îndeplini misiunea aici. Eu consider că noi, ca națiune, suntem suficient de aplecați, competenți, pentru a activa în funcția care activăm și nu poate să-și permită un jurnalist să vină cu învinuiri sau chiar cu o condamnare, fiindcă dânsul flagrant a spus: „este cel mai corupt procuror”, ceea ce ar fi o consecință sau o urmare doar a unei sentințe de condamnare și nicidecum nu putem califica ca o formare de opinie pentru societate.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se admite parțial petiția dnei Victoria Furtună f/nr. din 25.03.2024, în partea ce se referă la constatarea încălcării prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018. În partea solicitării suplimentare de retragere a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, petiția se respinge.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA; CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

L. VIȚU-EȘANU: Pe mărimea amenzii – minimă.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod

S-a votat: PRO – (3) – Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA; **CONTRA – (2)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Eugeniu RÎBCA.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: *Legislație pertinentă:* Prevederi relevante din Codul serviciilor media audiovizuale: art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (1) lit. a), b), alin. (2), alin. (4).

Prevederi relevante din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare sunt următoarele: art. 7 alin. (1), art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (5).

Am remarcat pentru mine mai multe extrase din proiectul deciziei, inclusiv acele intervenții care au fost date citirii la fosta ședință. Este vorba de prima și, respectiv, a doua emisiune.

Am remarcat pentru mine câteva extrase din sesizarea dnei Victoria Furtună, în special menționez pct. 2: Se solicită sancționarea furnizorului de servicii media și distribuitorului de servicii media TV „Reforma Art” SRL, „Jurnal TV”. Am dat citire la ceea ce era scris acolo.

Citez pct. 2: „Sancționarea furnizorului din servicii media și distribuitorului din servicii media „Jurnal TV” – ÎCS „Reforma Art” SRL, pentru faptele descrise”.

Am remarcat câteva extrase din scrisoarea serviciului media audiovizual „Jurnal TV” către Consiliul Audiovizualului, respectiv acele argumente, cu câteva trimiteri, câteva link-uri la Anticorupție.md, de asemenea un link către autoblog.md, un link către Ziarul național.md, un link către „Ziarul de Gardă”, mă refer la acele informații care ne-au fost trimise prin link.

De asemenea, remarc câteva extrase din cererea prealabilă către serviciul media audiovizual „Jurnal TV”, a cărui copie ne-a fost expediată de serviciul media audiovizual „Jurnal TV”. Se remarcă aici că se solicită recuperarea prejudiciului moral în mărime de 200.000 de lei pentru defăimare.

Argumentarea subsemnatului:

Sesizarea are ca obiect informații diseminate în programul audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024, realizat și difuzat în direct.

Programul audiovizual „Secretele Puterii” din 13 martie 2024 este un program audiovizual de dezbateri.

Autoarea sesizării a solicitat Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova: a) constatarea încălcării legislației privind serviciile media audiovizuale de către serviciul media audiovizual Jurnal TV pentru răspândirea informațiilor, care în opinia autoarei sesizării sunt false și denigratoare și b) aplicarea sancțiunilor prevăzute în legislația în domeniu.

Prin scrisoarea nr.061-TV/24-E din 29.03.2024, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a fost informat despre existența unei cereri prelabile, înaintată de către autoarea sesizării către ÎCS „REFORMA ART” SRL și care se referă la aceleași informații, prin care se solicită: a) dezmințirea informațiilor care în opinia autoarei sunt false și denigratoare, b) prezentarea scuzelor publice pentru diseminarea informațiilor care în opinia autoarei sunt false și denigratoare și c) achitarea unui prejudiciu moral, al cărui quantum în opinia autoarei este de 200 de mii de lei.

Atât prin sesizarea înaintată către Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova, cât și prin cererea prealabilă înaintată către ÎCS „REFORMA ART” SRL, autoarea încearcă să-și protejeze onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă.

Contrar prevederii art. 14 alin. (1) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare și atribuțiilor sale, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova s-a expus asupra veridicității informațiilor diseminate: „Ca urmare a examinării circumstanțelor de fapt, în cadrul ediției programului audiovizual „Secretele Puterii” din 13.03.2024 la care petiționara face referire, este de menționat că, moderatorul, Alex Cozer a venit cu unele declarații în adresa Victoriei Furtună numind-o ca fiind „unul dintre cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție”. Prin afirmația lansată, moderatorul a dat curs la o judecată de valoare fără dovezi și substrat probatoriu, prezentându-și opinia drept fapt, fără a prezenta sursa/sursele acestor declarații, iar în lipsa unei decizii a instanței de judecată, afirmația menționată supra, cu conținut acuzator în privința Victoriei Furtună, rămâne a fi informație nefondată și lipsită de credibilitate”.

Aplicarea sancțiunii pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în urma examinării sesizării dnei Victoria

Furtună, depășește atribuțiile Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova. Un asemenea litigiu urmează a fi examinat în conformitate cu Legea cu privire la libertate de exprimare.

A. GONȚA: Am votat pentru rezultatele controlului, dar și pentru admiterea parțială a petiției. Partea ce ține de licență, mai ales pentru juriști, ar fi trebuit să fie clară: o licență de emisie nu se suspendă sau se retrage pur și simplu, dar se trece prin niște etape și, în cazul acesta, nu poate fi vorba despre o potențială retragere a licenței de emisie.

Pe partea de încălcare a art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA am votat pentru sancțiune, deși prestația moderatorului poate fi catalogată mai mult pe încălcarea Codului deontologic al jurnalistului. Oricum, exprimarea de acest fel și faptul că el a recunoscut că a greșit în formularea, adresarea sau catalogarea dnei Victoria Furtună ca „unul din cei mai corupți” consider că nu este de bună-credință din partea moderatorului. În răspunsul pe care îl avem în ultima scrisoare de la „Jurnal TV” substratul factologic a fost prezentat, deci se putea, cel puțin, contextualiza un pic tematica și de unde a venit această judecată de valoare, deși ea nu este, în niciun caz, binevenită în cadrul programelor serviciilor media audiovizuale. De aceea, consider că, deși a fost o emisiune în direct, ea a fost pregătită, materialele erau la dispoziția furnizorului, de aceea puteau fi cumva prevăzute astfel de exprimări. Mai mult ca atât, moderatorul și-a recunoscut eroarea doar după ce a primit raportul din partea Consiliului Audiovizualului și, probabil, citația din partea dnei Furtună.

Apreciez faptul că furnizorul a recunoscut această eroare, dar asta nu îl exonerează de vina pentru prima emisiune, s-ar putea ca cei care au urmărit prima emisiune nu au urmărit-o și pe cea de peste două săptămâni. Rectificarea nici n-a fost măcar la următoarea emisiune, cum spune CSMA. De aceea, consider că sancțiunea este proporțională și am votat pentru.

L. VIȚU-EȘANU: Eu am votat pentru admiterea parțială. E clar că în partea care ține de licență nici nu am fi putut să includem sancțiunile pe articolul invocat, deoarece nu au existat și e clar că acele două trepte sau toate treptele necesare pentru retragerea licenței nu au fost consumate din perspectiva art. 84, care spune foarte clar, la alin. (2), că sancțiunile sunt aplicate individual, gradual, proporțional la gravitatea încălcării. Aici e limpede pentru orice jurist că nu au fost epuizate treptele necesare pentru o astfel de decizie de a retrage licența, iată de ce am votat pentru respingerea petiției în această parte, iar în partea care ține de modul de reflectare, art. 13, am votat pentru admitere, deoarece am văzut că a fost o reflectare problematică și din perspectiva Codului deontologic, și din perspectiva CSMA. Dacă sancțiunea ar fi fost de avertizare publică, aș fi votat pentru o avertizare publică, dar pentru o sancțiune pecuniară, pe testul proporționalității, am considerat că nu este cazul să votez.

O. DABIJA: Subscriu argumentelor expuse mai sus și de dna Gonța. În chestiunea ce ține de suspendarea licenței, mi se pare absurd, adică nu am putut să votez pentru asta. Votul meu a fost la limită în privința sancțiunii, pentru că într-adevăr a fost o retractare, o rectificare a informațiilor apărute în prima emisiune, dar cred eu nu a fost cumva total și, într-adevăr, a fost la mai mult timp după prima emisiune, în urma notificării din partea CA și a petentei, respectiv, cred că au fost relevante propunerile din raportul DCSMA.

Mențiuni:

Gr. CHIȚANU, șef Secția juridică: Decizia cu privire la aplicarea sancțiunii a întrunit 3 voturi, respectiv, conform art. 80 în CSMA: aplicarea sancțiunii nu va fi inclusă în decizie, deoarece nu a întrunit numărul minim de 4 voturi.

DECIZIA nr. 113 din 26 aprilie 2024 se anexează.

2. S-a examinat: Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 36 din 09 februarie 2024

A raportat: Oprea Nadejda

Raportul DCSMA se anexează.

Întrebări către raportor:

L. VIȚU-EȘANU: O întrebare de precizare: În ce dată au fost transmise rapoartele de monitorizare către furnizori?

RAPORTOR: Pe data de 12 aprilie 2024.

L. VIȚU-EȘANU: Furnizorii de servicii media au avut la dispoziție două săptămâni pentru a-și prezenta poziția. Și poziția postului public „Găgăuza Radio Televizionu”?

RAPORTOR: Nu am primit nimic.

A fost audiat: Vasili DERMENJI, directorul „TV-Găgăuzia”
(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

A fost audiată: Valentina KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”
(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări către reprezentanții „TV-Găgăuzia”:

E. RÎBCA: У меня несколько технических вопросов. Кто был организатором этих публичных мероприятий? Я помню, идет речь о публичном шествии, митинге, о форуме, который был в двух частях. Я видел в этот день несколько передач. Начиная от 3 утра, мониторинг проводился на протяжении всех 24 часов. Но первый вопрос, кто был организатором этих мероприятий?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Народное собрание.

E. RÎBCA: Публичные органы?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Конечно.

E. RÎBCA: Второе, они были организованы законно?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Законно.

E. RÎBCA: Третий мой вопрос. Вы, компания, были среди организаторов этого мероприятия?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Нет, мы только освещали.

E. RÎBCA: Сейчас проверю вопрос, попробую по памяти. Я видел, что-то вроде рекламного социального ролика. Там прозвучали слова „торжественный марш” и „праздничный концерт”. Этот ролик был рекламой? Какой статус этой информации? Кто ее автор? От имени кого передавалась эта информация?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Исполнительный комитет и законодательный орган.

E. RÎBCA: Соответственно, вы получили этот ролик от них?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Да, от них.

E. RÎBCA: Вы транслировали этот ролик бесплатно, за оплату?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Да, бесплатно. Социальные ролики у нас идут бесплатно.

E. RÎBSA: Я слышал, о чем вы говорили, соответственно, процитировали статью закона, местного закона, в которой указано, бесплатно, но всё-таки мой вопрос: Вы транслировали эти публичные мероприятия бесплатно?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Все бесплатно транслируются у нас. Всё, что связано с событиями на территории Гагаузии.

E. RÎBSA: Каким образом было принято решение о транслировании этих публичных мероприятий? Это было решение компании, просьба со стороны органов местной публичной власти?

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Мы ежегодно освещаем такие мероприятия.

E. RÎBSA: Кто принимал решение по поводу прямой трансляции?

V. DERMENJI, directorul „TV-Găgăuzia”: Компания не принимает такого рода решения, потому что общественно значимые мероприятия такого рода ведутся в прямом эфире.

L. TUREA: Din câte îmi amintesc, Găgăuzia are statut de autonomie culturală, nu de autonomie politică, și acest „referendum” a fost considerat ilegal. Am mulți prieteni în Găgăuzia. Acum câțiva ani am fost în Avdarma, unde am studiat fenomenul foametei organizate. Sunt mulți oameni care vor să vorbească găgăuza, care vor să fie liberi în țara lor, care nu vor să fie manipulați. Consider că toată această dezinformare, promovarea limbii unui stat agresor, străin, chiar și aici, la noi, înseamnă o dovadă mare de democrație și de libertate de expresie. Deci, în alte țări, pe care le promovează cu atâta înverșunare televiziunea publică, care are anumite responsabilități, este o televiziune publică și nu un canal privat, asemenea lucruri nu ar fi admise. Vă asigur că nu ați putea face nimic din ceea ce se întâmplă acum și sper să ajungem la proiectul nostru de decizie, care cred că trebuie să fie susținut de toți membrii.

A. GONȚA: Ați vorbit despre propria lege cu privire la radio și televiziune și vreau să întreb dacă există vreun articol în acea lege care permite furnizorului public de radio și televiziune să propage extremismul și dezbinarea în societate?

V. DERMENJI, directorul „TV-Găgăuzia”: Закон о телерадиовещании Гагаузии соответствует закону телерадиовещания Молдовы. У нас нет каких-либо разрешительных статей, которые бы разрешали пропаганду, экстремизм, раскол общества и дезинформацию. К сожалению, в последнее время, определенные высказывания, критикующие ту или иную власть, приравниваются к экстремизму и сепаратизму. Поэтому мы не хотели, чтобы вы взяли в расчёт этот момент. Не все высказывания, которые так или иначе кого-либо критикуют, это желание к экстремизму, сепаратизму или призыву к насилию. Гагаузия не призывала, не призывает и никогда не будет призывать к расколу, сепаратизму либо к межнациональной розни.

Вы не первый год мониторите ГРТ, вы знаете о нас, мы знаем, что вы нас мониторите, потому что мы постоянно отвечаем на ваш контроль. Это фактически каждые две недели мы на какой-либо контроль. Поэтому вы хорошо понимаете, о чём я говорю. Не было у нас на канале требований к сепаратизму, экстремизму либо расколу. Мы предоставляем платформу для того, чтобы люди могли выразить своё мнение. То, что мнение не соответствует ожиданиям, это, к сожалению, вопрос не совсем к нам. Но то, что не соответствует закону, это совсем другой вопрос.

E. RÎBCA: Нужно быть все-таки точными. Рассмотрение мониторинга о деятельности компании происходит не так часто, как хотелось бы. Мониторинг Компании Телерадио Гагаузии проходит примерно на том же уровне, что и мониторинг других компаний национального уровня.

Соответственно, не нужно преувеличивать. Почему я это говорю? Pentru că voi încerca să le propun colegilor să inițiem monitorizarea emisiunilor de dezbatere. Am examinat foarte atent emisiunile de dezbatere din acea zi de monitorizare – 02 februarie 2024, am făcut referință mai sus la buletinele de știri, în ceea ce privește corespunderea lor cu legislația în vigoare, cred că este o problemă, în ceea ce privește organizarea emisiunilor de dezbatere la „Găgăuzia-TV” și cred că aici trebuie să vă ajutăm.

Urmează să facem o monitorizare și după aceea să vedem. Aceasta este doar o opinie dispersată în contextul monitorizării de astăzi.

V. KOROLEAK, redactor-șef „TV-Găgăuzia”: Мне кажется, что со 2 февраля по 8 февраля проверяли не только нашу компанию, но проверяли еще два СМИ Гагаузии. Не странно ли, что именно в этот день, когда отмечается праздник, проверяли именно наши СМИ?

E. RÎBCA: Я попросил провести мониторинг всех компаний из Гагаузии по поводу того предмета мониторинга, который мы рассматриваем сегодня. Я попросил без дискриминации проводить мониторинг, тематический мониторинг всех средств массовой информации, имея в виду телевидение и радио, всех средств массовой информации Гагаузии. Соответственно, мы рассматриваем сегодня результаты, потому что именно я попросил проводить мониторинг всех, а не только Компании Телерадио Гагаузии.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

A. GONȚA: O să mă refer strict la subiectul despre care vorbim, o precizare sau câteva. Nu a fost monitorizat doar forumul, mă rog, a fost parțial în direct sau la GRT în direct, la celelalte posturi, la ATV a fost dată în reluare, deși ei pretind că a fost în direct și asta tot este o informație falsă, din păcate. Deci, nu au fost doar știrile, au fost și emisiunile de dezbatere despre care vorbește dl Rîbca, doar că în contextul „referendumului”, adică nu s-au luat cele care au vorbit despre alte subiecte, pentru că, urmărind toată emisiunea din acele zile, au mai fost și alte narațiuni transmise în alte emisiuni, dar noi nu le-am luat în calcul pentru acest raport.

O să fiu de acord cu reprezentantul furnizorului public atunci când a spus că misiunea lor, a furnizorilor publici de servicii media, este printre altele promovarea prin politica editorială a coeziunii sociale la nivel local, regional, național și internațional, așa spune Codul nostru, precum și încurajarea sentimentului de responsabilitate comună a populației pentru realizarea acestui principiu.

De asemenea, informarea corectă, obiectivă, complexă și imparțială este o altă misiune a furnizorului public, prin programe audiovizuale inovatoare și variate care respectă standardele etice și de înaltă calitate. Și a treia, foarte importantă, este asumarea responsabilității față de public. Or, anume publicul a fost și continuă să fie cel mai important în această ecuație. Și atunci când utilizați cuvântul „praznic”, sărbătoare, deja este un element de separare. Deci, când sărbătoriți un eveniment care a fost declarat ilegal, la nivel național, dvs. nu încurajați în niciun fel coeziunea socială la nivel regional, local, național și internațional.

Acum despre raportul propriu-zis și narațiuni. Raportul nostru explică, argumentează și o să fiu totalmente în dezacord cu ceea ce ați spus că nu este argumentat, dimpotrivă, eu consider că sunt argumente foarte clare și pertinente pe fiecare narațiune. Noi am trecut prin Metodologia care evaluează cazurile de dezinformare și, din păcate, la toate întrebările din această metodologie s-au găsit răspunsuri în acest raport, asta însemnând că conținuturile difuzate în acea săptămână au corespuns definiției de dezinformare din CSMA.

Or, au trebuit demonstrate trei elemente: caracterul fals sau înșelător, atenție, dezinformarea nu înseamnă doar fals și prin asta și este periculoasă, că anumite mesaje conțin un amalgam de elemente care pot fi totalmente adevărate, dar care pot fi ambalate de o manieră în care induce în

eroare publicul. Și exact asta se face prin narațiunile care sunt prezente în raportul nostru. Deci, primul element a fost caracterul fals și înșelător al informației. Doi, că aceste informații au fost distribuite cu intenție, și asta este foarte clar, având în vedere faptul că s-a știut că este vorba de o manifestare, eveniment, așa cum îl numiți dvs., de interes public, și ați știut foarte bine ce se va întâmpla acolo și cum va fi. Cu atât mai mare era responsabilitatea serviciului public de televiziune, în cazul acesta, să protejeze publicul de astfel de mesaje. Iarși o să fiu totalmente în dezacord cu dvs. când spuneți că nu puteți face nimic, nu e nicio problemă să dați în direct, dar erați obligați post-factum sau între aceste părți ale forumului să explicați anumite lucruri, să contextualizați, să faceți un lucru jurnalistic, etic și corect de explicare a mesajelor care au fost transmise. Într-adevăr, nu GRT este responsabil de ceea ce au spus anumiți activiști politici sau civici, dar având în vedere faptul că vorbim despre personaje publice ale căror afirmații și declarații au fost dezmințite în nenumărate rânduri de StopFals și de alte organizații de verificare a faptelor, cu atât mai mare era responsabilitatea furnizorului să explice oamenilor de ce este așa și nu altfel și să se dea toată informația de context. Asta este problema, nu faptul că s-a dat în direct un forum, la urma urmei, dacă asta este de interes public într-adevăr în autonomia găgăuză.

De asemenea, al treilea element din definiția dezinformării din CSMA: informații care pot, aduc atingere securității naționale. Or, toate cele 7-8 narațiuni care sunt prezente în acest raport aduc atingere securității naționale tocmai prin faptul cum au fost prezentate și difuzate. Și atenție, unul din elementele care fundamentează în mod absolut clar faptul că e vorba de dezinformare și nu de altceva este caracterul repetitiv al acestor mesaje, care nu sunt de o zi, de două, de un an sau de doi, dar sunt de cel puțin 20 de ani repetate și amplificate la fiecare criză în care se află Republica Moldova. Din păcate, acum ne aflăm la o altă cotitură, când astfel de mesaje reapar în spațiul public, și noi asta am vrut să vedem: contribuția furnizorului public la coeziune, nu la dezbinare, la unire și la înțelegerea comună a lucrurilor, pentru că despre asta este vorba. Pretindeți, și vreau să cred, că Republica Moldova este casa noastră comună și este patria noastră comună. Vreau, în sfârșit, să credem cu toții asta nu doar la nivel declarativ, pentru că vă amintesc, da, ați obținut autonomie în cadrul statului Republica Moldova, în primul rând, pentru că ați dorit să vă conservați limba și cultura găgăuză și noi suntem doar pentru această diversitate culturală și lingvistică la noi, în Moldova. Ar fi poate timpul să abandonăm discursul acesta, nu vreau să-l numesc așa, dar – cu elemente de separare, din păcate. Nu mai suntem în cadrul Imperiului Țarist, care v-a dat niște facilități în detrimentul populației locale după anexarea Basarabiei după 1806, 1812, și nu mai suntem nici în perioada sovietică, atunci când guvernul sovietic a interzis predarea limbii găgăuze în regiune. În nicio școală din Găgăuzia nu s-a predat în găgăuză în mod complet în perioada sovietică.

Acum mă întreb, n-am văzut pe nimeni în toată această perioadă să promoveze cu adevărat limba găgăuză și cultura, că asta ar trebui să ne unească și nu să ne dezbine. Mi-aș dori că atunci când un tânăr din Găgăuzia vine în cadrul Parlamentului Republicii Moldova să cânte în limba găgăuză, pentru că noi așa, mâine, sărbătorim ziua scrisului și a limbii găgăuze. Apropo, felicitări pentru asta. Dar el, după ce a venit în Parlamentul Republicii Moldova și a cântat într-o frumoasă limbă găgăuză, a fost blamat. El, practic, este acum un dușman al poporului din Găgăuzia. Deci, despre ce vorbim? Astea sunt narațiuni care, în tot acest timp, au dus la asta, din păcate, și nu la unire sau uniune sau coeziune cât de cât. Noi asta ne așteptăm de la un serviciu de radio și de televiziune public: să contribuie, începând cu nivelul local, dar ajungând până la cel național. Idei pot fi diferite, a nu se confunda critica cu dezinformarea. Să critici este absolut sănătos și democratic, dar critica tot se bazează pe niște argumente. Atunci când argumentele lipsesc și atunci când se bazează doar pe niște judecăți de valoare absolut subiective, nu mai putem vorbi despre critică constructivă. Deci, despre asta, din punctul meu de vedere, este vorba. Eu susțin acest raport, cu regret în sensul că suntem nevoiți să aplicăm sancțiuni pentru *dezinformare* în Republica Moldova.

O. DABIJA: Indiferent de votul de astăzi, este o decizie foarte importantă, un prim exercițiu de acest gen, pentru că au fost modificări la CSMA, avem noțiune de dezinformare. Acest raport merita, poate să nu fie citit neapărat în întregime, dar cel puțin partea explicativă legată de narațiuni. Înțeleg că va fi publicat, cine va fi interesat sigur că îl va putea consulta, cel puțin cele șase narațiuni care susțin mesaje susceptibile de a constitui dezinformare, sunt foarte importante, eu doar

o să le numesc: 1. „Găgăuzia are dreptul la autodeterminare externă”; 2. „Distrugearea Găgăuziei”; 3. „CSI, cea mai mare piață de desfacere pentru Republica Moldova”; 4. „Pierderea limbii și a identității moldovenilor”; 5. „Pierderea statalității și a valorilor tradiționale” și 6. „Scindarea Ortodoxiei”.

Este un raport care face trimitere și la foarte multe surse, la surse care combat unele falsuri vehiculate în dezbateri, în emisiuni. Este îmbucurător faptul că nu toți furnizorii din cei monitorizați au admis încălcări constatate de raport. Pe de altă parte, avem doi furnizori de servicii media, inclusiv cel public, în cadrul cărora au fost constatate încălcări în raportul de monitorizare. Cred că ar fi bine ca acest raport să fie tradus în limba rusă, eventual, în găgăuză, și să avem rapoarte de monitorizare, la care cel puțin să nu avem propuneri de astfel de sancțiuni.

L. VIȚU-EȘANU: Referitor la sancțiuni, bineînțeles, în cazul unui post public, fie și regional, responsabilitățile sunt mai mari, de aceea, cu siguranță, se impune o diferențiere.

A. GONȚA: Având în vedere faptul că postul public, de exemplu, a mai fost sancționat din 2022 până acum de cel puțin 5 ori pe art. 13 din CSMA, care înseamnă, de fapt, o precondiție pentru dezinformare, mi se pare că amenda minimă este prea puțin.

L. TUREA: Pentru că totuși vorbim de un furnizor public, cred că este binevenită amenda maximă, face cu rea intenție aceste lucruri: manipulare și dezinformare.

L. VIȚU-EȘANU: Eu aș propune 60 de mii totuși, ca să arătăm o bună-credință din partea noastră. Și la „ATV” – 40 de mii, pe amenda minimă.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „TV-Găgăuzia”, „NTS” și „ATV”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 60 000 de lei Compania Publică „Găgăuziya Radio Televizionu”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru încălcarea prevederilor art. 17 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (9) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA; **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 40 000 de lei furnizorul de servicii media „BIZIM AIDINIC” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „ATV”, pentru încălcarea prevederilor art. 17 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (9) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA; **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: *Legislație pertinentă:* Prevederi relevante din Codul Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova: art. 1, noțiunile: dezinformare, discurs care incită la ură; art. 13 alin. (1) lit. a), b), alin. (6) lit. a), b), alin. (7), alin. (11) lit. c). De asemenea, art. 17 alin. (3) și, respectiv, art. 84.

Argumentarea subsemnatului:

În proiectul deciziei sunt reflectate, preponderent, rezultatele controlului următoarelor conținuturi audiovizuale difuzate în ziua de 2 februarie 2024:

- i. Programul audiovizual de dezbateri „Gagauziya Gün Gündän”, difuzat începând cu ora 00:43 și având o durată de 29 min. 52 sec.;

- ii. Programul audiovizual de dezbateri „Обсуждаем вместе”, difuzat începând cu ora 01:13 și având o durată de 01 oră 13 min. 29 sec.;
- iii. „Глас Народа” – vox populi dedicat referendumului din 2014, difuzat începând cu ora 03:37 și, respectiv, ora 08:40;
- iv. Programul audiovizual de dezbateri „Gagauziya Gün Gündän”, difuzat începând cu ora 04:15 și având o durată de 27 min. 45 sec.;
- v. Transmisia în direct a evenimentelor publice: marș dedicat aniversării referendumului (09:52), concert în aer liber, forum dedicat aniversării a 10 ani de la referendum (14:03);
- vi. Programul audiovizual de dezbateri „Gagauziya Gün Gündän”, difuzat începând cu ora 19:21 și având o durată de 37 min. 47 sec.

Rezultatele controlului evidențiază necesitatea examinării legalității a cel puțin două categorii de conținuturi audiovizuale: programele audiovizuale de dezbateri și, respectiv, transmisia în direct a evenimentelor publice.

Furnizorul de servicii media Compania Publică „Găgăuziya Radio Televizionu”, în programele audiovizuale de dezbateri „Gagauziya Gün Gündän” și „Обсуждаем вместе”, au ignorat obligația de a asigura imparțialitatea, echilibrul și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publică.

Faptele și argumentele prezentate în proiectul Deciziei reprezintă temeuri suficiente pentru a sancționa, furnizorul public regional de servicii media Compania „Gagauziya Radio Televizionu”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.

În proiectul deciziei sunt prezentate suficiente fapte și argumente pentru a demonstra că serviciul media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia”, în ziua de 2 februarie 2024, s-a transformat într-o platformă de diseminare a mesajelor transmise de organizatorii și participanții la evenimente publice.

Anumite subiecte din programele audiovizuale de dezbateri și transmisia în direct a evenimentelor publice vizează în mod direct securitatea națională a Republicii Moldova, în contextul integrității teritoriale a statului și suveranității poporului Republicii Moldova.

În procesul de examinare și calificare juridică a activității serviciul media audiovizual public regional de televiziune „TV-Găgăuzia” privind transmisia în direct a evenimentelor publice din ziua de 2 februarie 2024, urmează a se ține cont de o serie de particularități, printre care:

- i. Caracterul legal al organizării evenimentelor publice;
- ii. Prezența reprezentanților poliției și/sau a altor instituții care asigură ordinea publică;
- iii. Statutul organizatorului/organizatorilor evenimentelor publice: autorități publice, partide politice, organizații neguvernamentale etc.;
- iv. Comportamentul organizatorului/organizatorilor pe parcursul desfășurării evenimentelor publice;
- v. Statutul vorbitorilor la evenimentele publice;
- vi. Statutul de organizator sau coorganizator al serviciul media audiovizual;
- vii. Difuzarea cu titlu gratuit sau oneros a publicității și/sau spoturilor privind evenimentele publice;
- viii. Caracterul gratuit sau oneros al transmisiei evenimentelor publice de către serviciul media audiovizual;
- ix. Calificarea modului de desfășurare a evenimentelor publice, care implică evaluări privind: caracterul pașnic; prezența solicitărilor reprezentanților instituțiilor care asigură ordinea publică către organizatorii și/sau participanții la evenimentele publice; existența activităților caracter ilegal; intervenția reprezentanților poliției și/sau a altor instituții care asigură ordinea publică etc.

Rezultatele controlului urmează a fi evaluate, făcându-se distincția între informațiile diseminate în programele audiovizuale de dezbateri și informațiile diseminate în contextul transmisiei în direct a evenimentelor publice.

Rezultatele controlului atestă prezența, printre vorbitori, a cel puțin 14 vorbitori cu funcții importante în unitatea autonomă teritorială Găgăuzia, fapt care atestă interesul public pentru temele reflectate.

În proiectul deciziei nu au fost prezentate dovezi privind difuzarea unor programe audiovizuale, ce constituie discursul care incită la ură, dezinformare, propagandă a agresiunii militare, conținut extremist, conținut cu caracter terorist și/sau o amenințare pentru securitatea națională.

În proiectul Deciziei nu sunt prezentate temeuri factice pentru a sancționa, serviciul media audiovizual TV-Găgăuzia și/sau serviciul media audiovizual ATV, pentru încălcarea prevederilor art. 17 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, deoarece nu au fost prezentate dovezi privind difuzarea unor programe audiovizuale, ce constituie discursul care incită la ură, dezinformare, propagandă a agresiunii militare, conținut extremist, conținut cu caracter terorist și/sau o amenințare pentru securitatea națională

În proiectul Deciziei sunt prezentate temeuri factice suficiente pentru a sancționa, furnizorul public regional de servicii media Compania „Gagauziya Radio Televizionu”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (11) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova. Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova este obligat să-și exercite activitatea în conformitate cu statutul său de autoritate publică autonomă și garant al interesului public în domeniu, inclusiv în vederea asigurării unei informări pluraliste a populației din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia din partea furnizorului public regional de servicii media Compania „Gagauziya Radio Televizionu”, inclusiv prin prisma monitorizării periodice a programelor audiovizuale de dezbateri.

Aceasta a fost argumentarea, aceasta a fost opinia separată.

Consider în continuare că au fost încălcări în contextul examinării rezultatelor acestei monitorizări. Și anume, în opinia mea, nu se respectă pluralismul, nu se respectă art. 13 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale și aici voi insista astăzi sau la o altă ședință să dispunem monitorizarea Companiei „Gagauziya Radio Televizionu” în acest context.

Consider că trebuia să fie aplicată o sancțiune pentru încălcarea art. 13 alin. (11) lit. c) din CSMA. De asemenea, răspunsurile la întrebările mele din ședința de astăzi mi-au prezentat teme pentru aplicarea sancțiunii în contextul încălcării art. 63 alin. (2), și anume, când este vorba de publicitate și/sau mesaj de interes public, mă refer la acele mesaje „Торжественный марш” și „Праздничный концерт”, despre care vorbeam anterior, acestea trebuie să fie delimitate de conținutul editorial. Trebuie să anunțați că este sau publicitate comercială, sau publicitate politică, sau mesaj de interes public și la început și la sfârșit. În cazul în care nu faceți acest lucru, vă asumați întreaga responsabilitate pentru aceste mesaje, fiind prezentă, de fapt, o încălcare a legislației în vigoare.

De asemenea, constat că de când sunt în acest Consiliu, nu este prima oară când sunt prezenți, în contextul prezentării opiniilor Companiei „Gagauziya Radio Televizionu”, reprezentanți ai autorităților publice din Găgăuzia, mă refer la Adunarea populară a Găgăuziei și/sau Comitetul executiv din Găgăuzia. Stimați reprezentanți ai companiei, dacă sunteți o instituție publică autonomă, dacă sunteți o instituție delimitată de puterile politice, vă solicit să regândiți acest statut.

DECIZIA nr. 114 din 26 aprilie 2024 se anexează.

3. S-a examinat: Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, ca urmare a petiției primarului general al mun. Chișinău, Ion Ceban

A raportat: Pleșca Vasile

Raportul DCSMA se anexează.

Întrebări către Andrei OȚEL, reprezentant PP MAN:

E. RÎBCA: Eu nu am putut aprecia mesajul din această emisiune. Persoanele vizate au dreptul la replică într-o emisiune de satiră și umor?

REPREZENTANT PP MAN: CSMA nu face distincție între emisiuni cu caracter umoristic și emisiuni de alt gen. Toate materialele difuzate de către canale trebuie să fie în corespundere cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale, inclusiv ale art. 13-14 și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, care a fost adoptat de Consiliul Audiovizualului.

Totodată, vreau să reamintesc ceea ce s-a vorbit în această ședință cu vreo 15-20 de minute în urmă. Ați aplicat niște standarde destul de riguroase pentru materialele difuzate de către canale din Găgăuzia, respectiv, aș vrea să luați în considerare propria dvs. jurisprudență și să aplicați normele Codului serviciilor media audiovizuale cu aceeași strictețe și rigurozitate față de alți actori ai pieței audiovizuale.

L. VIȚU-EȘANU: Citiți alin. (2) al art. 84 din CSMA, care spune că fiecare sancțiune este tratată în mod individual.

REPREZENTANT PP MAN: Totodată, vreau să vă spun că cele reținute în raport nu reflectă totalitatea de argumente și de momente indicate în sesizarea noastră. În acest sens, vreau să dau citire la câteva momente care, în opinia noastră, sunt cruciale și unde se arată că „Jurnal TV” încalcă flagrant legislația. De exemplu, unde „Jurnal TV” menționează despre faptul că dl Burlac identifica pensionari amărâți pe care îi pune să semneze că ar fi donat bani la PD, numai că banii veneau din afacerile mafioților. După ce Ivan Ceban a încercat să facă la fel în campania precedentă, dar a fost deconspirat, i s-a intentat chiar și o anchetă penală în acest sens. Adică noi vedem aici afirmații directe, aici nu era o chestie de pamflet, aici prezentatorul, în emisiune directă la un post de televiziune național, făcea niște afirmații la care el nu are probă, nu are un substrat factologic pe care se bazează. Respectiv, argumentul că aceasta este o emisiune de satiră, o emisiune de umor, cred că nu poate fi reținut aici, or, standardele prevăzute de CSMA sunt aplicabile fără excepție. În așa caz, putem admite că se poate întâmpla o situație când un canal, înainte de emisiunea de știri sau înainte de orice emisiune, difuzează un mesaj că acesta este satiră, urmează a fi tratat ca atare și nu-l luați în serios și în cadrul acesteia să îmbrace orice fel de mesaj, de discriminare, de chemare la ură, instigare și așa mai departe. Respectiv, consider că noțiunea de dezinformare, ce se conține în Codul serviciilor media audiovizuale, urmează a fi aplicată inclusiv la emisiunile de umor, ori nici Regulamentul și nici CSMA nu prevede excepții pentru asemenea tip de emisiuni. În cazul în care Consiliul crede că ar trebui să fie excepții, atunci nu au decât să facă, eu știu, o solicitare de *lege ferenda*, de modificare a legislației, dar și atunci, cred că oricum trebuie să existe standarde unde să fie clar diferențiate faptele reale de chestii care fac parte dintr-o satiră. Spre final vreau să menționez doar faptul că ei evident au încălcat obligația de asigurare a distincției clare între fapte și opinii, au încălcat obligația de informare cu privire la un fapt sau eveniment corect, informația nu a fost prezentată cu bună-credință, în mod evident. Or, conținutul, mai ales dacă o să-l vizualizați, este și dispreț în voce, ironie, sunt folosite trucuri care îmbracă mesajele într-un mod manipulatoriu. Atâta timp cât legislația nu prevede excepții pentru așa tip de emisiuni, noi considerăm că „Jurnal TV” urmează să ia în considerare prevederile CSMA, care le-a permis să aibă o licență și să difuzeze la scară națională.

E. RÎBCA: Ați menționat că trebuie să aplicăm legislația uniform și ați menționat dezinformarea. Potrivit CSMA, dezinformare înseamnă răspândire a unei informații de natură să dăuneze securității naționale, inclusiv. Insistați să fie aplicată o sancțiune pentru dezinformare, pentru că în acte eu nu am găsit termenul dezinformării?

REPREZENTANT PP MAN: Nu am făcut referire în acte, dar cuvântul dezinformare poate fi aplicat și în sens larg. Dezinformare a fost folosit cu sens larg, prin diseminarea informațiilor ce nu corespund realității și prezentarea informației false, nu în sensul CSMA.

E. RÎBCA: Propun să facem o pauză de 10 minute și să vizionăm aceste mesaje din „Ora de ras”. Se insistă că acest raport nu corespunde realității.

REPREZENTANT PP MAN: Nu corespunde anume în partea în care argumentele noastre nu au fost reflectate în raport.

Ședința a fost întreruptă la ora 12:44 la sugestia membrului CA, Eugeniu RÎBCA, prin votul unanیم al membrilor CA, și reluată peste 10 min.

Au fost vizualizate fragmente din emisiunea „Ora de ras” a „Jurnal TV” menționate în petiția primarului general al mun. Chișinău, Ion Ceban.

A fost audiat: Andrei OȚEL, reprezentant PP MAN
(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

REPREZENTANT PP MAN: Care prevederi din art. 13 și 14 ale CSMA nu sunt aplicabile?

RAPORTOR: Art. 13, asigurarea informării corecte. Noi am luat ca obiect că acest program este unul de pamflet și, de exemplu, la alin. (1): *„În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: ... să asigure distincția clară între fapte și opinii”*, aici noi am văzut că faptele sunt adevărate. De exemplu, plecarea dlui Ceban...

REPREZENTANT PP MAN: Eu mă refer la faptul finanțării ilegale a partidului MAN, la care se face referire, la faptul privind asemănarea unui sediu a unui partid cu o toaletă publică.

RAPORTOR: Programul este unul de satiră și pamflet.

REPREZENTANT PP MAN: Ați făcut o constatare: în acest context nu sunt făcute relatări false cu privire la fapte și judecați de valoare fără substrat factologic.

A. GONȚA: Din tot ce am auzit aici, în afară de ironii și care sunt specifice, apropo, programelor de satiră și umor, care fapt nu este adevărat?

REPREZENTANT PP MAN: Haideți să mergem de la presupunerile făcute de către „Jurnal TV”: că noi am încălcat legislația de finanțare a partidelor.

A. GONȚA: Păi, sunt investigații jurnalistice la acest subiect.

REPREZENTANT PP MAN: Investigația ceea este contestată în instanță de judecată. MAN este unul din puținele partide care nu a întâmpinat încălcări absolut, conform raportului CEC cu privire la finanțarea partidelor politice, care este un act administrativ cu puterea lucrurilor de judecată, deoarece nu a fost contestat de nimeni. Mai mult ca atât, rapoartele OSCE, rapoarte internaționale, la fel constată acest fapt. Dacă mergem mai departe, asimilarea dintre donatori care au fost, de exemplu, paznic sau o altă persoană care lucrează într-o instituție de stat, noi am arătat și în conferință de presă, inclusiv am depus la Procuratură o sesizare în privința faptului că asemenea persoane au donat și în favoarea PAS, iar pentru o echidistanță și respectarea unui coraport de imparțialitate, se putea prezenta și faptul că PAS au prezenți în lista de donatori aceleași persoane. Respectiv, noi mergem anume pe art. 13, care spune că serviciile media audiovizuale de televiziune urmează să aibă aceste standarde și dacă menționează de noi de rău, trebuie să dea posibilitate să ne apărăm. În cazul de față, respectiv, nu a fost.

A. GONȚA: Mai spuneți vreun fapt care nu este adevărat. Nici dvs. nu ați demonstrat că nu este adevărat. Spuneți că este un proces pe rol și instanța nu s-a pronunțat.

REPREZENTANT PP MAN: Proces pe rol cu privire la defăimare. Constatarea faptului că campania electorală a fost finanțată corect a făcut-o CEC, este raportul CEC, sunt rapoartele OSCE,

rapoarte de alte companii internaționale, inclusiv Promo-Lex, care au constatat faptul că la noi, în partea partidului MAN, încălcări de acest ordin nu au fost sesizate. Au fost sesizate la alte partide. De asta consider că este totuși un fapt destul de important. Și mai mult ca atât, „Jurnal TV” știe de aceste fapte, că noi, anterior, în alte scrisori, am avut această discuție. Adică nu că ei nu știau. Și ceea ce ține de asimilarea sediului cu o toaletă publică consider că, în general, se încalcă Codul deontologic și pentru așa ceva trebuie să fie sancționați oricum. Trucările vizuale, audio și așa mai departe, secvențele acestea pe care le fac, pentru a propaga un mesaj de imagine negativă a partidului nostru, noi considerăm că este unul care poate fi interpretat ca o dezinformare în sensul larg, menționez aici, nu o dezinformare în sensul CSMA, și are tentă propagandistică, de instigare la ură.

E. RÎBCA: Ce nu este corect în raportul de monitorizare?

REPREZENTANT PP MAN: Nu este corect, în primul rând, faptul că se face concluzia că programului supus controlului nu îi sunt aplicabile prevederile la care facem noi referire. Noi considerăm că, atât timp cât CSMA nu prevede excepții pentru emisiuni de umor, satiră și de alt gen, toate programele difuzate, mai ales în orele de vârf, trebuie să corespundă unui standard care este descris și în Regulament, și în Cod.

E. RÎBCA: Doar o precizare: În emisiunile de satiră și umor trebuie să fie prezente aceleași cerințe despre care vorbiți dvs.?

REPREZENTANT PP MAN: Noi considerăm că, atât timp cât legea nu face distincție între emisiunii de umor, satiră și de alte tipuri de emisiuni și mai ales atunci când autorii emisiunii fac afirmații false și aduc învinuiri inclusiv penale, noi considerăm că aceasta este o încălcare. Atunci când se fac reconstituiri de discuții, trebuie să se menționeze faptul că aceasta este o reconstituire. Sau noi facem Codul pentru toți, sau menționăm că nu se aplică la emisiuni de acest gen. Avem lege, nu noi inventăm.

A. GONȚA: Sunt de acord și alin. (1) al art. 13 se referă la toate programele, nu doar la știri și actualități. Deci, la toate programele.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

E. RÎBCA: Avem Codul serviciilor media audiovizuale, în care avem art. 7 – libertatea de exprimare, în care se prevede expres că furnizorilor de servicii media audiovizuale li se garantează libertatea de exprimare, în conformitate cu Legea nr. 64/2010. În această lege au fost consacrate, în principal, standardele europene în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Respectiv, acea prevedere din Legea cu privire la libertate de exprimare, citată în aceste documente, și anume, art. 7 alin. (8) prevede: „*Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru stilul umoristic și satiric, dacă, prin folosirea acestuia, nu se induce în eroare publicul în privința faptelor*”.

Am pornit la această premisă că în raportul de monitorizare sunt concluzii eronate. Am insistat să privim aceste materiale la care se face referință și în cererea/ demersul/ sesizarea/ petiția înaintată către CA și în raportul de monitorizare.

Acest art. 7 alin. (8) din Legea cu privire la libertatea de exprimare trebuie examinat în contextul art. 7 – Libertatea de exprimare din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, cât și în contextul art. 13.

Art. 13 consacră principiul asigurării informării corecte, respectiv aici sunt impuse anumite cerințe generale atunci când este vorba de misiunea de informare a mass-media. Cele trei misiuni de a informa, de a educa și a distra sunt caracteristici mass-media, inclusiv serviciilor media audiovizuale. Totuși, în acest context, trebuie să luăm în considerație că este vorba de o emisiune de satiră și umor, care se referă, în primul rând, la o altă misiune a mass-media decât cea de informare. Respectiv, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a fost consacrat acest principiu, inclus și în Legea cu privire la libertate de exprimare în art. 7 alin. (8). Am avut lipsa de noroc să

lucrez cu proiectul acestei legi, care a devenit lege. Acest principiu, care consacra un statut juridic diferit pentru emisiunile de satira și umor reprezintă un standard al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Am revizionat în această ședință toate aceste secvențe și toate aceste secvențe pornesc de la anumite fapte, ca exemplu, care privesc trecutul unei persoane implicată/ neimplicată, mai mult, mai puțin în anumite activități ce țin de finanțarea unor partide. De aici a pornit, ca exemplu, acest reportaj la care ne-am referit. Nu văd unde este greșeala monitorului în acest context atunci când a scris că art. 13 nu se aplică emisiunilor de satira și umor.

A. GONȚA: Eu cred că art. 13 alin. (1) lit. a) și b) din CSMA se atribuie tuturor programelor, pentru că sună: „*În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe*”. Și sunt lit. a) și b) care se referă la toți, fără excepție. Eu, de exemplu, în mai multe rânduri am constatat faptul că emisiunea despre care vorbim are din ce în ce mai puține elemente de satira și umor și din ce în ce mai multă informare. Și satira și umor, în general, asta nu înseamnă că dacă e satira și umor, nu informează. Oricum informează și transmite anumite mesaje. Mai multe elemente ale Codului deontologic cred că au fost încălcate în primul rând și, da, având în vedere faptul că anumite fapte nu sunt probate, deci s-au pornit de la fapte cel puțin, deocamdată, neprobate de instanțele de judecată, cred că aici poate fi indus publicul în eroare, inclusiv prin emisiune de satira și de umor. De aceea, eu cel puțin o să propun sancționare pe art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se respinge petiția f/nr. din 03 aprilie 2024 din partea primarului mun. Chișinău, Ion Ceban.

S-a votat: PRO – (3) – Orest DABIJA, Larisa TUREA, Eugeniu RÎBCA; **CONTRA – (2)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA.

E. RÎBCA: O calificare juridică: sunt trei voturi pentru respingere și două voturi împotriva respingerii, nu avem o claritate.

Gr. CHIȚANU: Conform art. 80 din CSMA, CA adoptă decizii cu votul a cel puțin 4 membri, respectiv nu a fost luată o decizie de acceptare a petiției și nici de respingere.

A fost o propunere de sancționare care trebuie pusă la vot.

3. Se sancționează ÎCS „Reforma Art” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Jurnal TV”, cu amendă de 5 000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA, conform art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale.

S-a votat: PRO – (2) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA; **CONTRA – (3)** – Orest DABIJA, Larisa TUREA, Eugeniu RÎBCA.

Motivarea votului:

O. DABIJA: La finalul anului trecut am avut o situație oricum similară, cu „Ora de ras”, în care era vorba despre Ion Chicu. Acolo erau mai puține materiale, cred că doar în două cazuri fusese vizat, tot era un colaj fotografic, care ar fi fost finanțat de Ilan Șor. Atunci am votat, decizia a fost de nesancționare. A fost un prim exercițiu atunci și eu spuneam că va fi importantă acea primă decizie, pentru că cumva ne vom ghida după dânsa. Între timp am reușit să urmăresc și practica altor state europene la acest capitol. Chiar dacă există unele devieri legate de Codul deontologic, eu cred că argumentele aduse de dl Rîbca sunt relevante și, între timp, adică eu dacă aș fi fost să votez iarăși pentru un caz similar cu cel legat de Ion Chicu, astăzi nu aș fi votat pentru sancționare. În consecință, am votat contra acceptării petiției și sancționării.

Mențiune: Dl Eugeniu RÎBCA și-a expus argumentarea supra.

DECIZIA nr. 115 din 26 aprilie 2024 se anexează.

4. S-a examinat: Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”, ca urmare a petiției dlui Dumitru Pavel

A raportat: Antocian Alexandru

Raportul DCSMA se anexează.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”.

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se admite petiția dlui Dumitru Pavel f/nr. din 11.04.2024.

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

3. Se sancționează cu avertizare publică „NOI MEDIA DE SUD” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

4. Se sancționează cu avertizare publică „NOI MEDIA DE SUD” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

5. Se sancționează cu avertizare publică „NOI MEDIA DE SUD” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Albena”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 116 din 26 aprilie 2024 se anexează.

5. S-a examinat: Cu privire la examinarea petiției din partea lui Alexei Vizdan și Ion Țărnă

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

A fost audiat: Alexei VIZDAN, petent

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

S-a decis:

1. Se admite petiția din partea lui Alexei Vizdan și Ion Țărnă din 08.04.2024.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

L. VIȚU-EȘANU: Propun amenda minimă.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual „Jurnal TV” pentru nerespectarea prevederilor privind comunicarea motivelor și a obiectului sancțiunii, prevăzute la art. 84 alin. (11) și (13) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. e) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA; **CONTRA – (1)** – Larisa TUREA.

Motivarea votului:

L. TUREA: După atâta timp, nu văd ce rost mai are sancționarea.

DECIZIA nr. 117 din 26 aprilie 2024 se anexează.

6. S-a examinat: Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră pentru anul 2023

A raportat: Covaci Ecaterina

Raportul DLF se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Pe marginea unor rapoarte de activitate, șase, propun să le acordăm 5 zile ca să prezinte un nou raport de activitate. Este vorba de: Asociația Obștească Autonomia noastră „Radio Jean”, aici suma donațiilor nu este reflectată în compartimentul venituri pentru anul 2023, iar informația cu privire la bugetul pentru 2022 lipsește în totalitate. La „Smile FM” nu sunt completate mai multe date despre sursele de finanțare; „Smile FM” nu a activat pentru 2022 și poate din această cauză nu a indicat nimic pentru 2022, dar în prima versiune a raportului pe care au prezentat-o, niște date pentru 2022 figurau. La „Micul Samaritean” raportul a fost completat olograf, parțial. Solicitarea este să-l completeze, totuși, electronic. Și nici suma indicată la pct. 7.4 nu este clară. La „Radio Roks”, în urma cumulării sumelor de la literele A ale subpunctelor punctului 7.3 obținem o altă sumă decât suma indicată de furnizor la venituri, deci suma e un pic mai mare, probabil trebuie să se facă niște precizări. Și la „Liubimoe Radio” și „Radio One” sunt câteva spații necompletate și câteva neconcordanțe, deci chestiuni pe care dâșii pot să le corecteze. Mai avem o situație cu „Romano Patrin-FM”, care au depășit termenul de prezentare, nu au răspuns nici la scrisoarea Consiliului Audiovizualului, mai multe compartimente și spații nu sunt completate, lipsesc mai multe informații din raport. Deci, raportul a fost prezentat pe 3 aprilie. Aici, de fapt, s-ar impune, probabil, o sancțiune pentru prezentarea tardivă a raportului. Pentru aprobare am avea astăzi 17 rapoarte.

E. RÎBCA: Este propunerea de a aproba 17 rapoarte. Cu celelalte ce facem?

L. VIȚU-EȘANU: Le dăm un termen de 5 zile pentru a prezenta noi rapoarte de activitate. Și unul pentru prezentarea pe 3 aprilie a raportului – „Romano Patrin-FM”.

E. RÎBCA: Poate îi mai acordăm un termen?

L. VIȚU-EȘANU: Conform legii, ar merge la sancțiune.

E. RÎBCA: Propun să îi mai acordăm o săptămână.

S-a decis:

1. Se aprobă rapoartele anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media pentru următoarele servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră: „BAS FM”, „Retro FM”, „Eco FM”, „Publika FM”, „Mega HIT”, „Radio Plai”, „ZUM 2”, „ZUM 1”, „KISS FM”, „PRO 100 RADIO”, „Radio Soroca”, „Radio Relax” (Bălți), „Radio Relax” (Chișinău), „Diaspora FM”, „Focul din Vatră”, „Dialog FM” și „Cultura Divină”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se solicită furnizorilor privați de servicii media să depună un nou raport anual de activitate pentru serviciile de radiodifuziune sonoră „Radio Jean”, „Smile FM”, „Micul Samaritean”, „Radio Roks”, „Romano Patrin-FM”, „Liubimoe Radio” și „Radio ONE”, în termen de 5 zile lucrătoare din data comunicării prezentei decizii.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Mențiuni:

E. RÎBCA: Am avut o propunere în calitate de excepție în raport cu un furnizor de servicii media local, atunci când va fi în discuție o asemenea problemă legată de un furnizor național, nu voi accepta asemenea excepție.

DECIZIA nr. 118 din 26 aprilie 2024 se anexează.

7. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media „GENERAL MEDIA GROUP CORP” SRL

A raportat: Martin Sergiu

Raportul DLF se anexează.

Întrebări către Oleg CRISTAL, reprezentantul „General Media Group Corp” SRL:

E. RÎBCA: La ce etapă sunteți? Am văzut raportul pentru două servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră pentru ședința de astăzi: „Mega HIT” și „Publika FM”. Am văzut că aveți anumite venituri, aveți anumite cheltuieli. Mă interesează care sunt perspectivele dvs. cu această televiziune și unde vă aflați? Vorbim de „Prime”, un serviciu media audiovizual a cărui activitate, licență mai exact, a fost sistată. Unde vă aflați? În proces, în discuții, ce se întâmplă?

REPREZENTANT „General Media Group Corp” SRL: Este o întrebare interesantă și aș vrea și eu să aflu răspunsul. Pot să menționez doar niște etape birocratice pe care noi le cunoaștem. De două ori au fost amânate deciziile la acest Consiliu pentru Investiții și aici aș face o paranteză, cu o întrebare, poate care sună un pic retoric: Consiliul care examinează situația de investiții în domeniul audiovizualului fără prezența reprezentanților instituției principale și singura instituție care este responsabilă de acest domeniu? Cel puțin noi găsim deciziile pe site-ul Guvernului, nu ni se comunică la direct nimic. Acum pregătim rapoarte suplimentare legate de finanțare. În paralel, mai sunt câteva litigii în instanța de judecată, atât cu acest Consiliu, cât și cu deciziile anterioare ale CSE.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 05.04.2024 a furnizorului de servicii media „GENERAL MEDIA GROUP CORP” SRL și se prelungește Licența de emisie seria A MMI nr. 002187 din 24.09.2017 pentru serviciul de televiziune „Prime” pentru o perioadă de nouă ani, cu reperfectarea acesteia prin includerea modalității de difuzare a serviciului de televiziune „Prime” prin intermediul paginii web www.prime.md și excluderea modalității de difuzare prin satelit.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 119 din 26 aprilie 2024 se anexează.

8. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererilor de eliberare a licențelor de emisie „MEDIA SCOUPE” SRL pentru serviciile media audiovizuale de televiziune „Next TV” și „Premiera TV”

A raportat: Martin Sergiu

Raportul DLF se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: În lipsa reprezentantului, propun să amânăm examinarea cererilor. Suntem în termen sau să prelungim cu 30 de zile?

RAPORTOR: Dacă decidem să amânăm examinarea cererilor pentru o altă dată, trebuie prelungit termenul cu 30 de zile.

L. VIȚU-EȘANU: Eu nu sunt gata să votez fără ca să avem o discuție. Atunci propunerea mea este să prelungim cu 30 de zile termenul de examinare.

S-a decis:

1. Se prelungește, cu 30 de zile, termenul de examinare a cererii „MEDIA SCOUPE” SRL f/nr. din 08.04.2024, înregistrată cu nr. 1081-01 din 09.04.2024, de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul de televiziune „Next TV”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se prelungește, cu 30 de zile, termenul de examinare a cererii „MEDIA SCOUPE” SRL f/nr. din 08.04.2024, înregistrată cu nr. 1082-01 din 09.04.2024, de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul de televiziune „Premiera TV”.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 120 din 26 aprilie 2024 se anexează.

9. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererilor de reperfectare a autorizațiilor de retransmisiune eliberate „CATV-NET PLUS” SRL și „ALIANȚA-TV” SRL

A raportat: Canțer Tatiana

Raportul DACD se anexează.

S-a decis:

1. Se admite cererea f/nr. din 16.04.2024 a „CATV-NET PLUS” SRL și se reperfectează Autorizația de retransmisiune seria AB nr. 000302 din 06.10.2023, prin aprobarea Ofertei de servicii media audiovizuale retransmise în municipiul Ungheni.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se admite cererea f/nr. din 16.04.2024 a „ALIANȚA-TV” SRL și se reperfectează Autorizația de retransmisiune seria AB nr. 000270 din 25.02.2020, prin aprobarea Ofertei de servicii media audiovizuale retransmise în orașul Nisporeni, comuna Vărzărești și satul Șendreni (r-nul Nisporeni), municipiul Strășeni, orașul Bucovăț, comunele Lozova și Gălești, satele Vorniceni și Zubrești (r-nul Strășeni).

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 121 din 26 aprilie 2024 se anexează.

10. S-a examinat: Cu privire la prelungirea termenului de examinare a petițiilor din partea dlui Sergiu Ianciuc și „Content Media” SRL

A raportat: Canțer Tatiana
Raportul DACD se anexează.

S-a decis:

Se prelungeste, cu cel mult 15 zile lucrătoare, termenul de examinare a petiției f/nr. din 03.03.2024 a dlui Sergiu Ianciuc și a petiției nr. 01/23-04/2024 din 23.04.2024 din partea „Content Media” SRL

S-a votat: **PRO – (5) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 122 din 26 aprilie 2024 se anexează.

11. S-a examinat: Referitor la examinarea Raportului cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023

A raportat: Lucinscaia Svetlana
Raportul SF se anexează.

S-a decis:

Se aprobă Raportul cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023.

S-a votat: **PRO – (4)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA; **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: *Legislație relevantă:* Prevederile relevante din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018: art. 81 alin. (4).

De asemenea, prevederi relevante sunt și în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014: art. 1 alin. (2); art. 3, noțiunile: *autoritate bugetară independentă/autonomă, buget, buget al autorității/instituției bugetare, responsabilitate bugetar-fiscală*; art. 12 alin. (1), (2) lit. a), b), c), alin. (3); art. 25 lit. g); art. 51 alin. (5) lit. a), b), c); art. 51¹ alin. (2), (3); art. 52 alin. (1), (2), (5); art. 53 alin. (3) lit. c); art. 54 alin. (1), (2); art. 72 alin. (5); art. 73 alin. (1), (2), (5); art. 84.

Argumentarea subsemnatului:

Art. 81 alin. (4) din CSMA prevede aprobarea de către Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a raportului anual cu privire la activitatea financiară a acestuia.

Raportul cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023 examinat reflectă activități de implementare a bugetului Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023 de către președinta acestuia, în calitate de gestionar al alocațiilor bugetare.

Procesul bugetar constituie obiect de reglementare al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Procesul bugetar reprezintă o succesiune de activități, care au ca obiect elaborarea, examinarea, adoptarea, executarea și raportarea bugetelor. Prin extrapolare, pot fi remarcate aceleași activități și pentru activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, a cărui raport de activitate a fost examinat.

În Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 sunt consacrate activități ale procesului bugetar, în care pot fi implicați atât gestionarul alocațiilor bugetare, cât și ceilalți membri ai Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, printre care:

- i. elaborarea și/sau examinarea proiectului bugetului Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova;

- ii. prezentarea proiectului bugetului Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, către Ministerul finanțelor al Republicii Moldova, spre avizare consultativă;
- iii. consultarea rezultatelor examinării proiectului de buget al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu Ministerul finanțelor al Republicii Moldova;
- iv. prezentarea, după caz, către Parlamentul Republicii Moldova a obiecțiilor la proiectul de buget aprobat al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova de către Guvernul Republicii Moldova;
- v. examinarea rapoartelor periodice și/sau anuale privind executarea bugetului Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

Membrii Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, alții decât gestionarul alocațiilor bugetare, au fost implicați doar în activitatea de examinare și aprobare a raportului anual privind executarea bugetului și/sau activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

Implicarea membrilor Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, alții decât gestionarul alocațiilor bugetare, doar în activitatea de examinare și aprobare a raportului anual privind executarea bugetului și/sau activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, a avut drept consecință absența unor criterii anticipate de evaluare.

Rolul Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova în activitatea de aprobare a *Raportului cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023* s-a rezumat la procedura de votare.

Mențiune: Membrul CA, Eugeniu RÎBCA, a înaintat două propuneri: 1) punerea în discuție privind anularea art. 81 alin. (4) din CSMA, în contextul în care, conform legislației naționale, dar și a Codului serviciilor media audiovizuale (art. 79 alin. (4) lit. c)), gestionar, ordonator de credit este președintele Consiliului Audiovizualului, care asigură gestionarea locațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile buneii guvernări; și 2) includerea în CSMA a obligației de a aproba bugetul CA de membrii Consiliului și a implica membrii la gestionarea bugetului Consiliului Audiovizualului.

Șefa Serviciului Financiar, Svetlana LUCINSCAIA, a accentuat că singura persoană care gestionează sursele financiare și duce răspunderea de sine stătător pentru ținerea contabilității și raportarea financiară, conform art. 13 al Legii contabilității nr. 113/2007, este președintele Consiliului Audiovizualului. Membrii CA, dar și șefii subdiviziunilor structurale ale Consiliului înaintază propuneri pentru elaborarea CBTM-ului și a proiectului bugetului anual. Totodată, raportul financiar este aprobat, conform legislației, de către Ministerul Finanțelor, organul abilitat cu dreptul de a aproba rapoartele financiare ale instituțiilor bugetare.

DECIZIA nr. 123 din 26 aprilie 2024 se anexează.

12. S-a examinat: Cu privire la inițierea consultărilor publice asupra proiectului deciziei de modificare a Metodologiei de monitorizare a furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, aprobată prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 29/180 din 09 noiembrie 2018

A raportat: Chițanu Grigore
Raportul SJ se anexează.

Comentarii:

L. VIȚU-EȘANU: Trebuie să menționăm că, între timp, a fost aprobată o metodologie separată pentru discursuri la ură, care era un compartiment important din această metodologie, inclusiv pe dezinformare. Avem și un nou Regulament privind conținuturile audiovizuale, de aceea propunerea este pentru o nouă metodologie doar pe campanii electorale.

E. RÎBCA: Zece zile cred că este suficient pentru consultări publice.

L. VIȚU-EȘANU: Propunerea mea este de o lună – până pe 27 mai 2024.

E. RÎBCA: O altă propunere este să tragem spre examinare acest proiect de decizie tuturor furnizorilor servicii media.

S-a decis:

În vederea asigurării transparenței în procesul decizional, proiectul Metodologiei de monitorizare a conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral (se anexează) se supune consultărilor publice. Termenul limită de prezentare a propunerilor asupra proiectului este de 27 mai 2024.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 124 din 26 aprilie 2024 se anexează.

13. S-a examinat: Cu privire la examinarea Raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova în trimestrul I al anului 2024

A raportat: Guțu Lilia

Raportul SPP se anexează.

S-a decis:

Se aprobă Raportul cu privire la activitatea Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova în trimestrul I al anului 2024, în anexă.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Mențiune:

E. RÎBCA: Pentru celelalte rapoarte trimestriale ale Consiliului Audiovizualului trebuie inclus și compartimentul *Transparență*.

DECIZIA nr. 125 din 26 aprilie 2024 se anexează.

14. S-a examinat: Cu privire la avizarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la Consiliul Național Coordonator în Domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței Împotriva Femeilor și Violenței în Familie

A raportat: Mașaev Maria

Raportul SJ se anexează.

Comentarii/ Întrebări către raportor:

E. RÎBCA: Nu exclud că acest Consiliu, care va fi creat, cu siguranță, pentru că este o convenție internațională, va veni cu o decizie prin care ne va obliga să efectuăm o monitorizare, ca exemplu. În pct. 4 din proiectul hotărârii Guvernului în examinare este un punct foarte interesant: Hotărârile Consiliului Național sunt executorii pentru autoritățile și instituțiile publice cu condiția semnării acestora de către prim-ministru. În primul rând, structura nu reflectă prim-ministrul în această componență și în ce măsură devin obligatorii?

Gr. CHIȚANU, șeful Secției juridice: Noi vom completa proiectul și vom atrage atenția să se revadă punctul respectiv ca să nu fie afectată autonomia autorităților.

L. VIȚU-EȘANU: Sau să spunem că punctul ăsta nu se aplică în raport cu Consiliul Audiovizualului.

E. RÎBCA: Propunerea mea este să solicitați să se explice, să se reformuleze astfel încât să avem o claritate, inclusiv ca temei juridic și ca procedură.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Cancelariei de Stat prezentul Aviz la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la Consiliul Național Coordonator în Domeniul Prevenirii și Combaterii Violentei Împotriva Femeilor și Violentei în Familie.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 126 din 26 aprilie 2024 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (5) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Lilia Guțu